Motivering till Årets utställning 2015

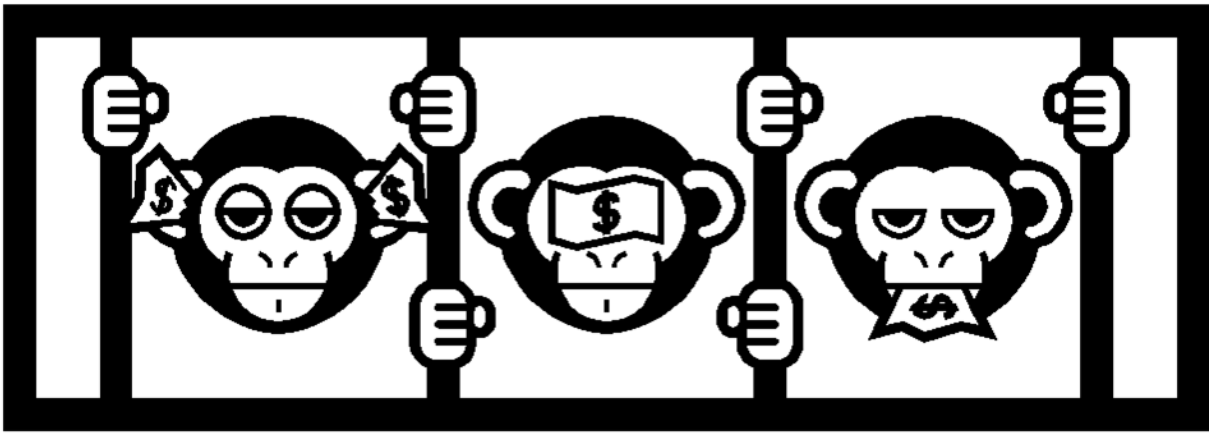

FACE THE FACTS

- unga i fängelse berättar

Grafisk form: Elias Aupeix Söderström
Idé: Intagna Anstalten Luleå

Utställningsplats:	Arbetets museum
Titel:	Face the Facts – unga i fängelse berättar
Varaktighet:	Invigning 24/1 – 2015 på Arbetets museum. Turnerar 2015 och 2016.
Budget:	555 000 kr (medel ur Allmänna Arvsfonden)
Producenter och formgivare:	15 st intagna på Anstalten Luleå (18-21 år)
Grafisk form:	Elias Aupeix Söderström
Byggproduktion:	Arbetets museum
Mediaspecialist:	Petter Feltenstedt
Övriga:	Anstalten Luleå, Riksförbundet Attention, Attention Fri – projektet, lärare och unga intagna på andra anstalter och häkten.

Utställningsansvarig: Annelie Egelin Tärning, initiativtagare, projektledare och handledare
annelie.egelin@arbetetsmuseum.se 011-231706, 0733-265259

1 Metod

Arbetets museum, Kriminalvården och Riksförbundet Attention bestämde sig för att låta unga intagna (18-21 år) berätta om sina liv – om vägen till att bli frihetsberövad och synen på framtiden. I januari 2014 påbörjade intagna på Anstalten Luleå arbetet med att producera en utställning. Annelie Egelin Tärning från Arbetets museum handledde de intagna under sex månader. Attention Norrbotten Luleå-Boden ansvarade för att tillsammans med anstaltens personal dra igång en studiecirkel, *Din egen berättelse,* för att inspirera till berättelserna som skulle ligga till grund för utställningen, *Face the Facts – unga i fängelse berättar.* Genom att låta målgruppen ta över tolkningsföreträdet och skapa en utställning var målet att motverka fördomar och skapa en större öppenhet kring människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och tidigare dömda. Vi använde kreativiteten som språngbräda för att kunna synliggöra varje individs kvalitéer och skapa aktiviteter som gjorde alla delaktiga, utifrån sina egna förutsättningar. Målet var att processen skulle bidra till nya perspektiv, nyfikenhet och tolerans för alla inblandade samt för utställningsbesökarna. I projektet ingår att killarna som varit med i produktionen erbjuds projektanställning i samband med visning av utställningen på turnéorterna – en möjlighet att få arbeta med den egna produktionen i mötet med besökaren eller på annat sätt få yrkeserfarenhet, och en kompetenshöjare för personal på museerna.

2 Berättelse

Utställningen startar i ett kaos där besökaren upplever oro och obehag. Utgångspunkten är att besökarna ska få ta del av berättelser och få förståelse för vad det innebär att vara frihetsberövad. Alla måste passera larmbågen för att kontrolleras.

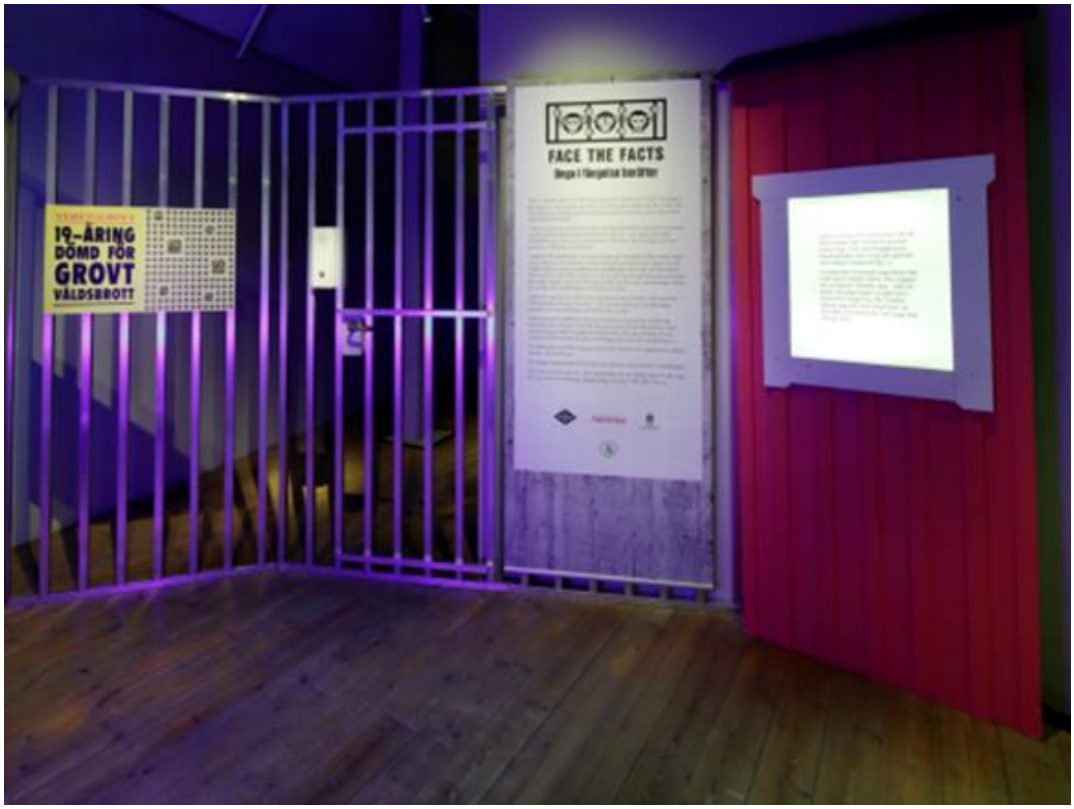

Killarna har lyckats synliggöra att de saker som vi tar för givet, är också de som gör det så smärtsamt när de inte längre är tillgängliga. Besökarna möter sina fördomar genom gestaltning som skakar om och förvånar. Genom att följa pilars riktning och färgkodning hittar besökare ett separat spår som berättar olika vägar till att bli frihetsberövad.

Blå väg till frihetsberövad: Utanförskap

”Det är på väg till skolan allt skit börjar – där bakom containern”

3 Gestaltning

Genom att handledaren från Arbetets museum intog besökarperspektivet kunde kreativa diskussioner föras angående innehåll och form. Många gestaltningar är direkt kopplade till berättelserna. Utställningen är uppbyggd kring åtta teman som alla människor kan relatera till. Detta blev ett sätt att försöka skapa förståelse för hur det är att vara frihetsberövad. Utställningstexterna är utdrag från berättelser samt några faktatexter så att besökarna ska få en kontext. Medvetet användes pastellfärger som en kontrast till det gråa. Detta för att också förmedla bredden av de som sitter inne och den vårdande verksamhet som bedrivs för att de intagna inte ska hamna i återfall. Särskild mediateknik i form av ljud, ljus och bild är anpassad för att skapa känslor.

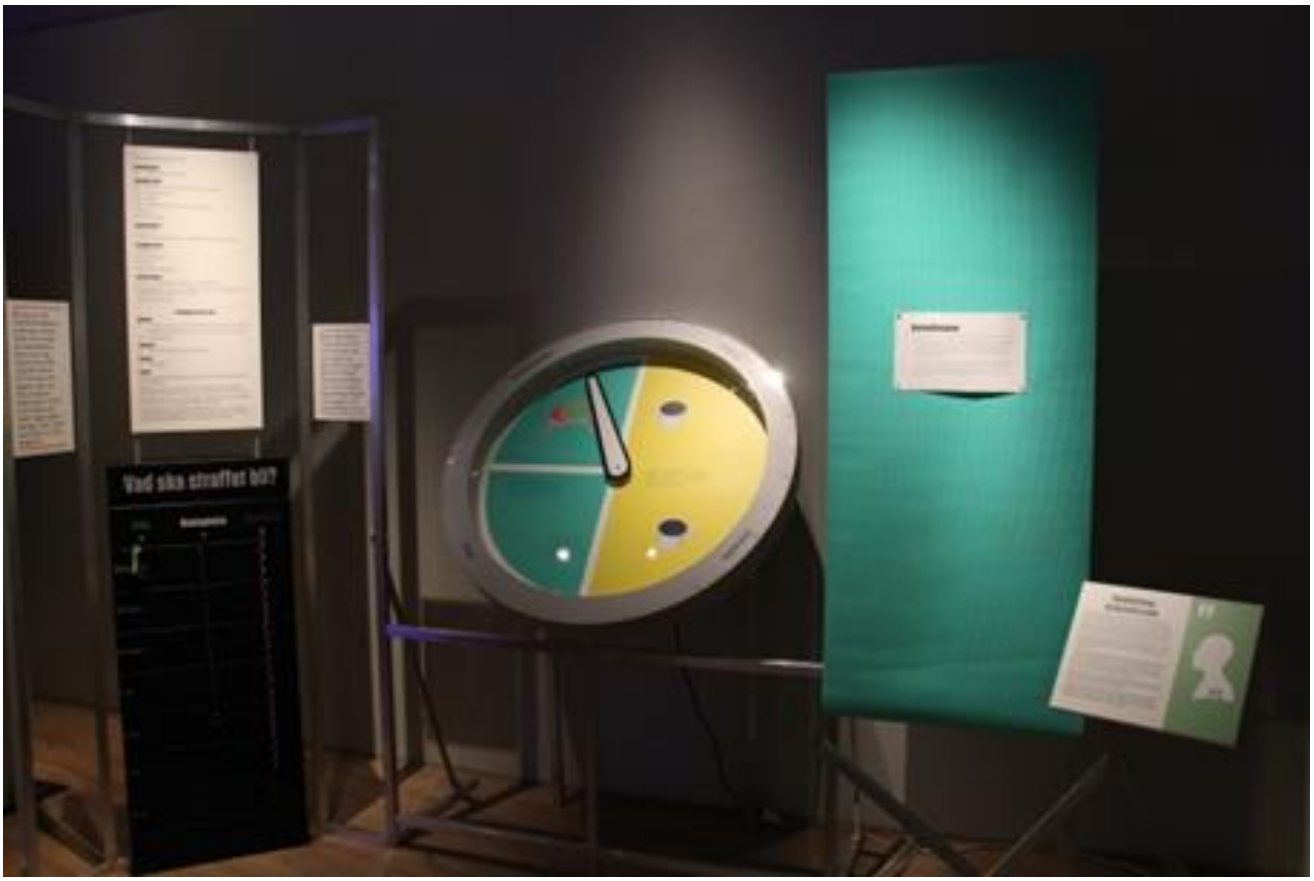

4 Publikvänlighet

Utställningen vänder sig i första hand till ungdomar, från år 6 i grundskolan till åk 3 på gymnasiet. Det finns flera ämnesspår och tanken är att utställningen ska kunna skräddarsys efter önskemål från pedagoger och kopplas till läroplanerna för grundskolan och gymnasium. Modulerna är anpassade för att kunna visas för en hel klass och möjlighet att utgå från sådant som skolelever kan känna igen sig i.

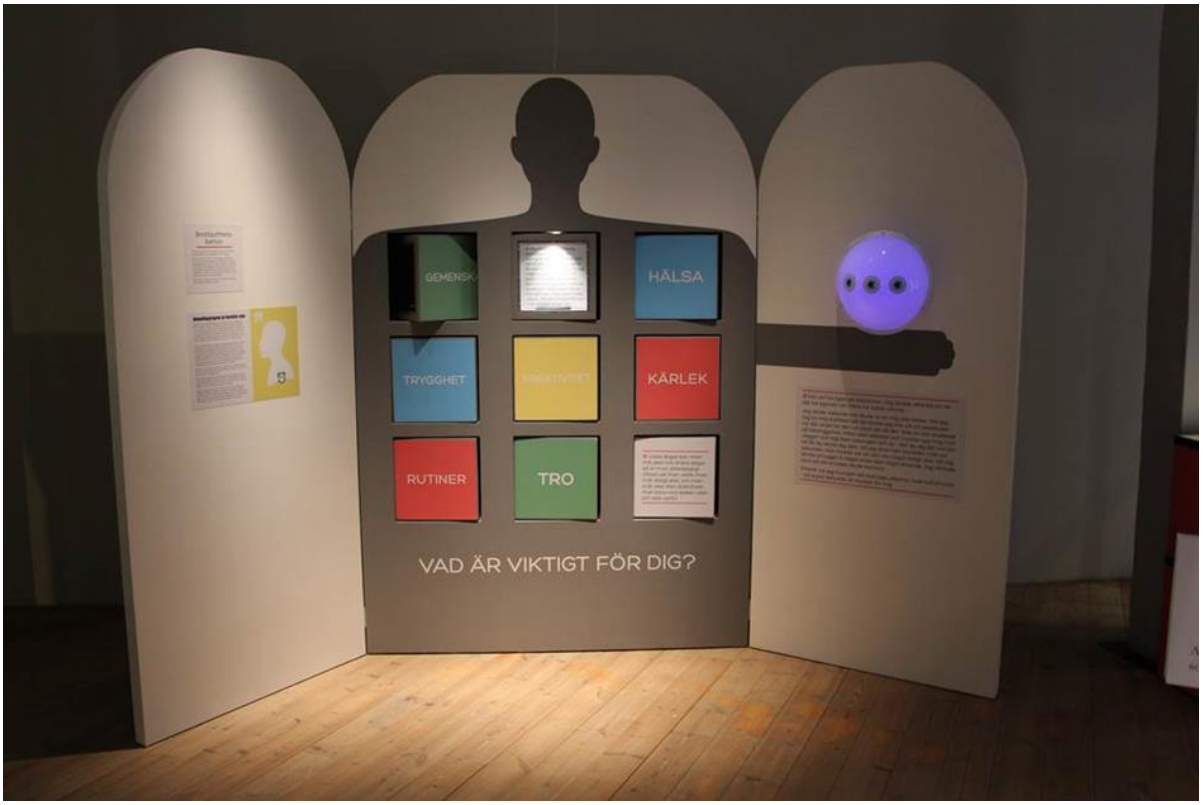
HÄLSA
TRYGGHET
KÄRLEK
RUTINER
TRO
VAD ÄR VIKTIGT FÖR DIG?

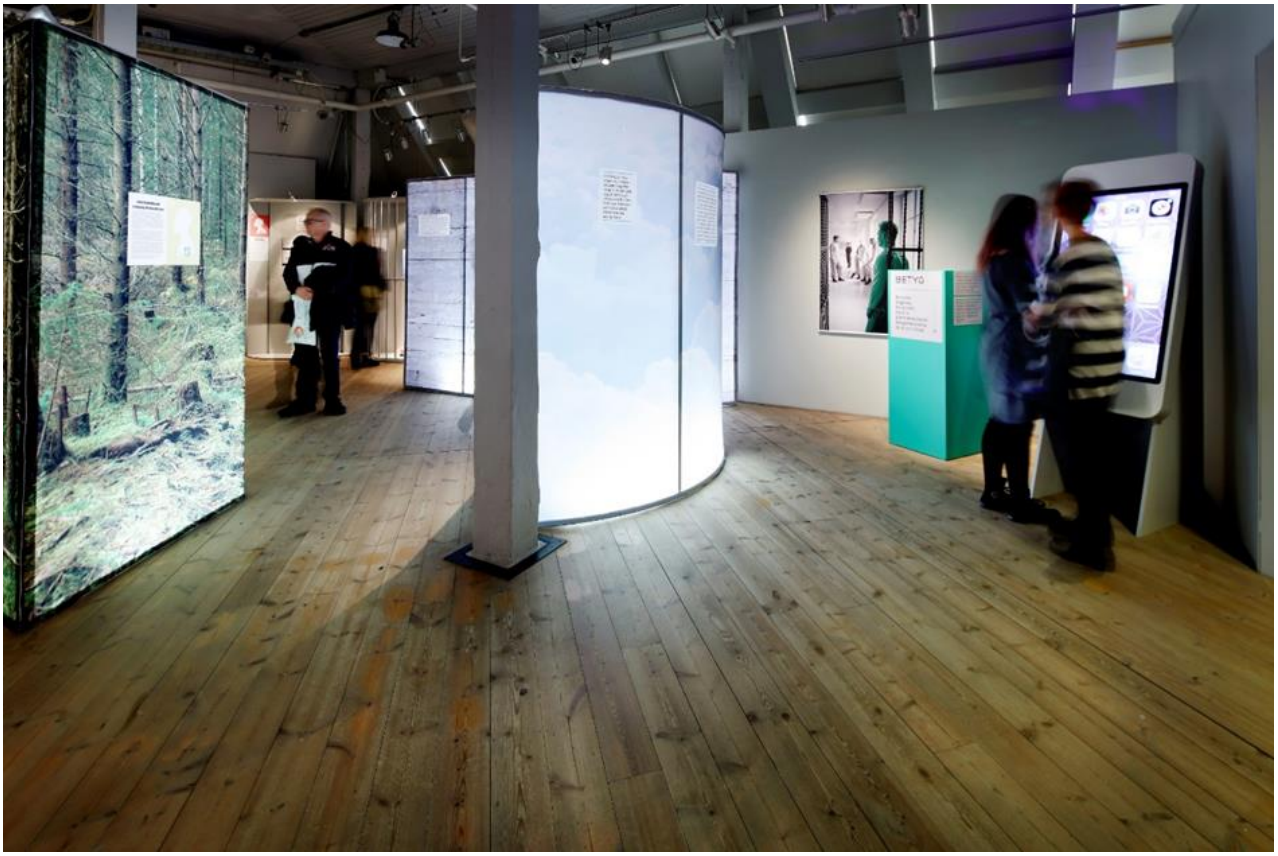

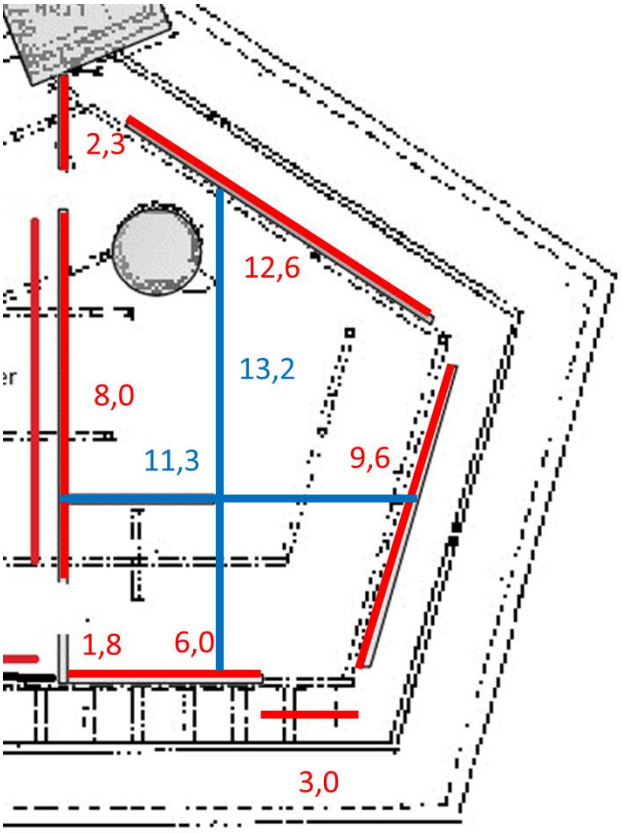
2,3
12,6
13,2
8,0
11,3
9,6
1,8
6,0
3,0

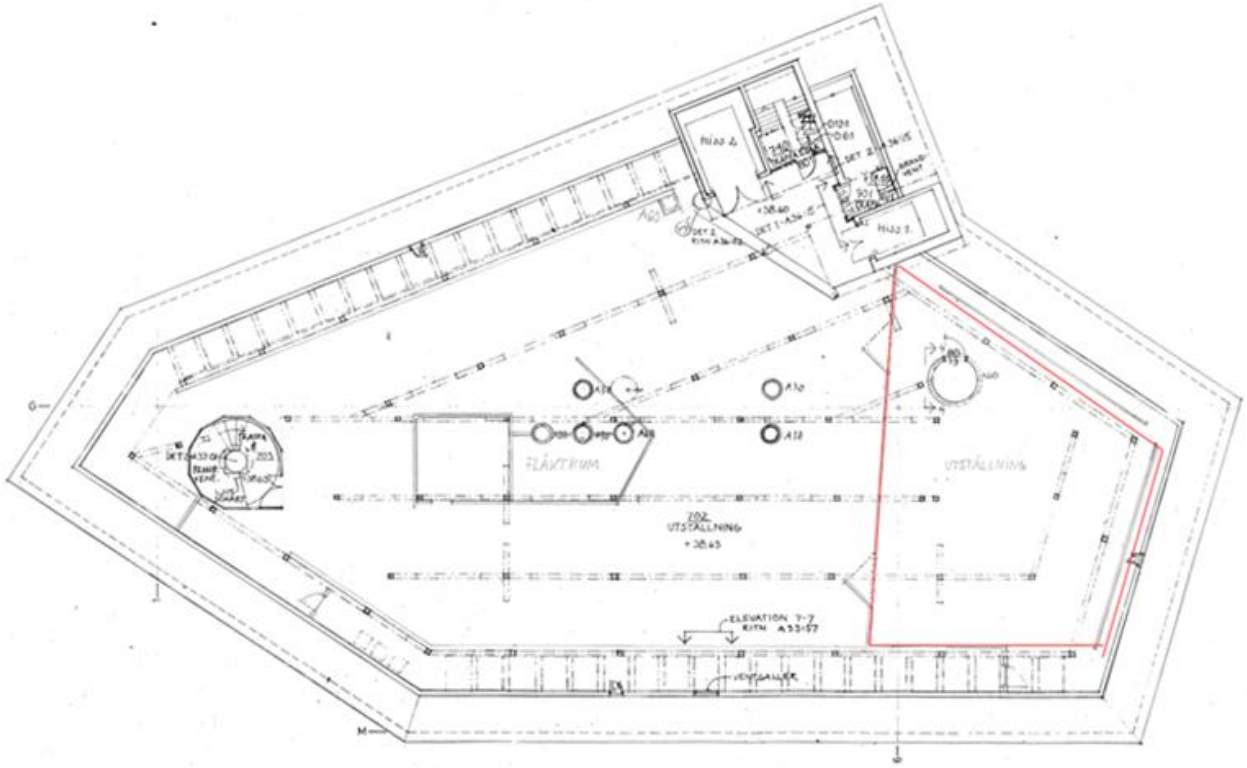
FLÄKTRUM
VÄXTGALLER
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10